

I. GAZDASÁGI HÍREK

Horvátországban jelentősen csökkent az ipari termelés

2022 novemberében az Európai Statisztikai Hivatal adatai szerint Horvátország azon országok egyike, ahol a legnagyobb mértékben csökkent az ipari termelés (-1,9%). Ennél nagyobb visszaesés csak Észtország (-3,7%) és Svédország (-3,3%) esetében figyelhető meg. Az ipari termelés novemberben, az EU-ban átlagosan 0,9%-kal, az euróövezetben pedig 1%-kal nőtt. Éves szinten az EU-ban az ipari termelés 2%-ot emelkedett.

A Horvát Statisztikai Hivatal (DZS) megjelentette az éves inflációra vonatkozó adatokat

Horvátországban tavaly decemberben 13,1%-ra lassult az infláció (novemberben az áremelkedés még 13,5%-os volt). A horvát Állami Statisztikai Hivatal (DZS) legújabb adatai szerint az árak 2022-ben éves szinten 10,8%-kal emelkedtek. Az előrejelzések szerint 2023-ban az infláció lassulni fog, de továbbra is relatív magas szinten marad (7,5%). A legjelentősebb éves árnövekedés az élelmiszerek közül a tojásnál (64,5%), a fagyasztott zöldségeknél (45%), a sajtoknál (34%), a kenyérnél (33%) figyelhető meg.

Emelkednek a kölcsönök kamatai Horvátországban

Az euróra való áttérés után a horvát bankok az eddigi Nemzeti Referencia Kamatláb (Nacionalna Referentna Stopa – NRS) helyett az Euribor (Európai irányadó bankközi kamatláb) irányadó kamatát alkalmazzák a változó kamatlábak megállapításakor, ami az új kölcsönök drágulásához vezet, elsősorban a lakáskölcsönöknél. Az új kölcsönök kamatai típustól függően 2,9-3,78% között fognak mozogni, ami 0,5 százalékpontos növekedést jelent az eddigi kamat szintjénél. A bankok magyarázata szerint, az Euribor mutató az utóbbi hónapokban jelentősen nőtt, és jelenleg 2,82%-os. A Horvát Nemzeti Bank (HNB) szerint az új kölcsönök esetében az eddigi NRS többé már nem alkalmazható, de az euró bevezetése előtt felvett lakás- és készpénzkölcsönök esetében továbbra is érvényes marad. A változó kamatlábak növekedésétől való félelem miatt, egyre több ügyfél dönt a fix kamatozású kölcsön mellett. A HNB véleménye szerint a lassuló gazdasági növekedés, a csökkenő személyi fogyasztás és befektetések miatt a vállalatok és a magánszemélyek 2023-ban kevesebb kölcsönt vesznek majd fel.

Elutasították a cseh befektetők ajánlatát az Uljanik hajógyár megvásárlására

A pólai (Pula) Uljanik hajógyár a 2023. január 16-án Pazinban megtartott hitelezői közgyűlésén nem szavazták meg a tulajdonosváltást. Az állam, mint többségi tulajdonos elutasította a cseh CE Industries kötelező érvényű 155 M kunás (20,57 M euró) ajánlatát, amely további minimum 75 M kuna (9,95 M euró) plusz tőkeemelést jelentett volna a csődeljárás alatt álló hajógyár számára. A döntés a gyakorlatban azt jelenti, hogy az Uljanik privatizációját nyilvános pályázaton keresztül tervezni lebonyolítani az állam. A kiírásra már korábban is sor kerülhetett volna, amit az állam a cseh ajánlat „bevárása” miatt halasztott el. A nyilvános pályázat kiírására mintegy 10 napon belül sor fog kerülni. A rövidebb határidővel kiírt pályázatnak március végére le is kellene zárulnia. Samir Hadzic, az Uljanik Brodogradnja 1856 hajógyár igazgatója, aki maga is a hajógyár hitelezőinek egyike, nem titkolta csalódottságát a döntés kapcsán.

Horvátország euróövezetbe történő belépésével feltehetően tovább nő a luxusingatlanok iránti kereslet

A horvátországi ingatlanok az ország schengeni, valamint euróövezetbe történt belépésével felértékelődnek. A Sotheby's globális ingatlanközvetítő vállalat értékelése szerint, a válság ellenére a luxusingatlanok piaca virágzik, Horvátországban is. Horvátország euróövezetbe történő belépésével az ingatlanárak további növekedése szinte biztos, és az EU tagállamok állampolgárai magánszemélyekként mezőgazdasági területeket is vásárolhatnak majd (a termőföldre vonatkozó derogáció határideje idén nyáron lejár). Az ingatlanközvetítő cég elemzése kiemeli, hogy egyre nagyobb a kereslet a horvátországi ingatlanok iránt az amerikai, kanadai és ausztráliai állampolgárok részéről.

2025 év végéig 26,5%-kal emelheti a szolgáltatások árát a Horvát Posta

Az ún. Horvát Hálózati Tevékenységeket Szabályozó Ügynökség (HAKOM) 2025 év végéig 26,5%-os áremelést hagyott jóvá a Horvát Postának (HP), amely a posta legfontosabb szolgáltatására az 50 gramm maximális tömegű postai küldemények kézbesítésére vonatkozik (belföldi, belföldi ajánlott, külföldi és külföldi ajánlott levelek). A HP 2022. október 1-én emelt árakat arra hivatkozva, hogy az üzemanyagköltségek 40%-kal emelkedtek, ekkor 3 eurócenttel drágult a szóban forgó küldemények után fizetendő szolgáltatás. A HP szerint a horvát postai szolgáltatások ára még mindig az egyike a legalacsonyabbaknak EU-ban, és csak Bulgária, Ciprus és Málta kínál olcsóbb szolgáltatásokat.

1000 euró támogatás az induló vinkovcei (Vinkovci) vállalkozóknak

A vinkovcei polgárok, akik vállalkozásba fognak, az idén a városi költségvetésből 1000 euró támogatásra számíthatnak. Ugyanez a támogatás tavaly 5000 kuna, azaz mintegy 660 euró volt. A városi költségvetésből erre a célra az idén 35 ezer eurót különítettek el, de szükség esetén a városvezetés ezt az összeget emelni is tudja. A tavalyi évben a felkínált támogatást 46 induló vállalkozás igényelte, melyek 80 alkalmazottat foglalkoztatnak. 2019-ben ugyanezzel a támogatással 154 új vállalkozó élt, akik összesen 225 új munkahelyet teremtettek.

Jelentősen drágul(hat) a zágrábi kávézók teraszainak bérleti díja

Tomislav Tomasevic zágrábi főpolgármester tavaly december közepén bejelentette, hogy bezárják azokat a kávézókat és vendéglátóipari egységeket, melyeknek teraszai Zágrábban a parkolásra fenntartott területen helyezkednek el. Ezen felül jelentősen - idén és 2024-ben is 450-450%-kal – emelik a bérleti díjakat, vagyis 2022-hez képest összesen 900%-os lesz az emelés. A kávézó tulajdonosok számára nem marad más lehetőség, mint a kávézók bezárása, mivel a teraszok nélkül a forgalom jelentős csökkenése várható. Ivan Tadic, a Vendéglátók Egyesületének titkára szerint a vendéglátóipari egységek tulajdonosai elfogadják a 2009. óta változatlan bérleti díjak drágulásának szükségességét, de a főpolgármester javaslatát elfogadhatatlannak tartják. A zágrábi vendéglátóipari tulajdonosok 3-5 év átmeneti időszakot kértek a város vezetésétől, de a városvezetés egyelőre hajthatatlan.

15%-kal drágul a vízszolgáltatás Zágrábban

Tomislav Tomasevic zágrábi főpolgármester bejelentette, hogy március 1-től 15%-kal drágul a vízszolgáltatás díja. A vízhálózatba 70 éve nem történt komoly beruházás és az áremelésből származó pénzt az infrastruktúra felújítására fordítják. Az EU által biztosított támogatási alapok erre 1,8 Mrd kunát (239 M euró) biztosítanak, de a 30%-os önrészt Zágrábnak kell finanszíroznia, amire kölcsönöket vettek fel. Ezzel egyidőben a vízgazdálkodási vállalatnak a törvény szerint önellátónak kell lennie, és a bevételnövekedést csak áremeléssel lehet megoldani.

Megszűnik a Felújítási Alap

Branko Bacic, újonnan kinevezett építésügyi, területrendezési és állami vagyonért felelős miniszter bejelentette, hogy a földrengés utáni felújítás gyorsabb végrehajtása több folyamat központosítását követeli, így nagy valószínűséggel a jelenleg 77 alkalmazottal működő Felújítási Alap integrálódik a Minisztériumba. Az intézmény fennállásának valamivel több, mint 2 éves időszaka alatt 50 földrengésben megsérült ház bontását szervezte meg, de egyetlen ház felújításában sem vett részt. Anka Mrak Taritas, az ellenzéki Glas (Hang) párt parlamenti képviselője és egykori építési, területrendezési és környezetvédelmi miniszter-asszony szerint a külön intézményként működő Felújítási Alapnak már a létrehozása is hibás döntés volt. Taritas hangsúlyozza, hogy a piaci verseny, valamint a korrupciómentes eljárások biztosítására annyi ellenőrzési mechanizmust építettek a felújítási törvénybe, hogy a gyakorlatban semmit sem lehetett megvalósítani. Damir Vandjelic, a Felújítási Alap egykori igazgatója szerint Bacic miniszter célja talán nemes, de a szükséges jogszabálmódosítás, és az Alap beolvasztása a Minisztériumba további legalább 2 hónapot fog igényelni, miközben az érdemi munka továbbra sem kezdődik el.

Forrás: Magyarország Nagykövetsége, Horvátország